

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/25-04949
Otsuse kuupäev 30.07.2025
Komisjoni koosseis Alar Urm

Tarbija
Kaupleja Nordic Motors OÜ (14339854)

Tarbija nõue Asja parandamine.

Resolutsioon:

1. Jätta avaldus rahuldamata.
2. Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija ostis 06.05.2024.a kauplejalt sõiduki Audi E-Tron 2019.a (VIN-kood: WAUZZZGE6KB005260) hinnaga 41890 eurot (Ostu-müügi leping nr. 202404582).

Tarbija avalduse kohaselt andis autol veebruaris 2025.a mootori märgutuli teada rikkest ja tuvastati, et tagumisse elektrimootoris lekib õli. Samuti tuvastati mootoris rauapuru ja suur metallitükk ja remondijuhendi järgi vajaks auto elektrimootori vahetust.

Tarbija on seisukohal, et tegemist on varjatud puudusega, mis pidi olema olema juba ostumomendil (või siis rikkeni viinud algne põhjus) ning 100 000 km läbisõiduga mootoril sellist viga esineda ei tohiks ja tarbija rikke tekkimist mõjutada ei saa, sest tegemist on kinnise süsteemiga. Audi elektrimootori eluiga peaks olema vähemalt 300 000-400 000 km.

Sõiduki ostmise ja faktilise mootoririkke puuduse tuvastamise ajaline vahemik on ca 9 kuud ehk lühem kui 1 aasta ja VÕS § 218 lg 2² sätestab, et tarbijalemüügi puhul eeldatakse, et ühe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest ilmnenu lepingutingimustele mittevastavus oli olemas asja üleandmise ajal, kui selline eeldus ei ole vastuolus asja või puuduse olemusega. Ilmnenu riket ei saa pidada loomulikuks kulumiseks, kuivõrd auto mootori eluiga peaks olema pikem.

Tarbija esitas 05.04.2025.a kauplejale kirjaliku pretensiooni ja soovis puuduse kõrvaldamist või

siis kulude hüvitamist, kui ta ise puuduse kõrvaldab. Tarbija hinnangul ei ole OÜ Nordic Motors tõendanud, et autol müügiomendil vaidlusalust puudust ei esinenud, kuigi see on tema kohustuseks. Kaupleja vastas kirjalikult 08.04.2025.a ning puuduse kõrvaldamisest keeldus ja vastas, et tegemist on loomuliku kulumisega.

Tarbija sõnul on kaupleja väited enne müüki teostatud testsõidu ja tehnonõuetele vastavuse kontrolli kohta paljasõnalised, kuid kui see on ka tõene, siis ei pea tarbija sellist kauplejapoolset tegevust objektiivseks ja piisavaks, vaid kontrolli oleks pidanud teostama Audi esindus. Lisaks kasutas autot müügiperioodil ettevõtte juhatuse liige, mistõttu ei olnud tegemist seisva autoga.

Tarbija on seisukohal, et täiendava tõenduse esitamine tema poolt ei ole vajalik ja sõiduki olulise puuduse faktiline olemasolu on tõendatud.

Peale kaupleja vastuse edastamist tarbijavaidluse menetluse käigus, esitas tarbija oma täiendavad selgitused. Tarbija sõnul ta ei eeldanud, et sõiduk on oma omadustelt uueväärne, küll aga on ilmne, et ükski isik ei ostaks kasutatud sõidukit, kui mootoririket saaks pidada loomulikuks kulumiseks 100 000 km läbimisel ehk auto eluiga seega justkui olekski umbkaudu selline. Üldtuntud asjaolu on siiski see, et autode mootorid (sh elektrimootorid) kestavad oluliselt kauem, kui 100 000 km.

Kaupleja väide, et tarbija on sõidukile teostanud kasutusajal 90 000 km hoolduse, kus lekkeid ei tuvastatud, on paljasõnaline. Flamenko OÜ töötaja arvamuse näol on tegemist sisuliselt suvalise isiku oletusliku arvamuse/väitega, mis on esitatud ilma mootoririkkega sõidukit reaalselt nägemata. Sellised väited ei tõenda seda, et autol müügihetkel mootoririke või selleni viinud algpõhjus ei esinenud ehk antud väidetega ei saa lugeda täidetuks VÕS § 218 lg 2² tulenev kaupleja kohustus. Ka oma vastuskirjas kauplejale kinnitab Flamenko OÜ töötaja, et ei ole tegelenud selliste mootoririketega ja on suunanud sellise murega isikud Audi ametliku esindaja juurde. Kogemuse puudumise tõttu ei saa seega selline isik ega ettevõtte olla pädev esitama seisukohta võimalike mootoririkete osas, seda enam olukorras, kus ta ei ole sõidukit isegi mitte distantsilt näinud.

VÕS-i sätte kohaselt on tõendamiskoormis kauplejal, kelle kohustuseks on tõendada, et riket või selleni viinud algpõhjust ei esinenud auto müümisel tarbijale. Seda kaupleja teinud ei ole ja ta on esitanud üksnes paljasõnalised (st tõendamata ja subjektiivsed oletuslikud) väited. Tarbija peab elementaarseks, et pärast asja lepingutingimustele mittevastavusest teada saamist oleks pidanud kaupleja ise või valdkonnaekspert väidetava puuduse vahetult üle vaatama ja antud juhul oleks olnud igati loogiline, et seda teeb mõni Audide remondiga tegelev ettevõtte ning annab oma seisukoha, kuidas mootoririke tekkida võis. Kaupleja seda teinud ei ole.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja selgitas oma vastuses, et kuus aastat vanalt ja 78 700 km sõitnud autolt ei saa eeldada samu omadusi, mis uutelt autodel, sest eriti veermiku ning mootori detailid, sh tihendid, kuluvad paratamatult ning vajavad väljavahetamist.

Kaupleja kinnitab ka, et sõiduk oli enne müüki kontrollitud, diagnoositud ning lisaks oli müügile eelnevalt autot kasutanud kaupleja juhatuse liige mõne tuhande kilomeetri vältel. Sõidukil ei tuvastatud kontrollimisel, diagnostikaga ega sõidukit igapäevaselt kasutades ühtegi viga, mis viitaks õlilekkele mootoris. Audi tehasepoolne intervall kondensaadi reservuaaride ja mootori kontrollavade kontrollimiseks on 30 000 km ja 60 000 km hooldus teostati Audi esinduses Saksamaal ning siis ei tuvastatud ei kondensaadivee ega õli leket.

Seetõttu ei saa kaupleja sõnul eeldada, et nad peaksid suutma tõendada vea puudumist, mis ei avaldu mõistliku ja tavapärase kontrolli käigus ning mille kohta puudusid sümptomid, mis viitaksid sellise kontrolli vajadusele. Kaupleja juhib tähelepanu asjaolule, et tarbija kasutas sõidukit 23 000 km ja 10 kuud ilma probleemideta, enne kui kaebuses välja toodud viga avaldus (õlileke mootoris koos metallitüki ja -puruga).

Lisaks teostati sõidukile tarbija kasutusajal 90 000 km hooldus, mille käigus kontrollitakse sõiduki kondensaadivee reservuaari ja kontrollavasid. Kui 90 000 km hoolduses ei tuvastatud kondensaati, õli ja metallitükke mootoris, siis pole kaupleja arvates ka alust väita, et rike oli olemas juba müügihetkel.

Kaupleja sõnul viitab sellele ka see, et kui 27.02.2025.a läbisõidul ca 101 700 km leiti mootorist 50 ml õli koos metallitükkide ja metallipuruga ja hilisemal 2000 km testsõidu läbimisel uuesti 20 ml õli, siis tekkis iga läbitud 1000 kilomeetri kohta mootoris 10 ml õli. Selle põhjal võib järeldada, et 50 ml õli sai tekkida mootoris 5000 km jooksul, võimalik, et 10 000 km jooksul, mitte 23 000 km jooksul.

Lisaks viitab metallipuru ja metallitükk mootoris ootamatule purunemisele, mis võib olla õlilekke põhjuseks (Audi elektrimootor on õlivaba mootor ja õli on sõiduki reduktoris, mis kannab veovõlli kaudu jõu üle mootorilt ratastele). Kauplejal sõnul puudub tal teadmine ja kontroll selle üle, kuidas sõidukit on kasutatud. Metallitüki eraldumine ja sellele järgnenud õlileke võis tekkida kasutamise käigus ja see võis põhjustada lekke reduktorist elektrimootoris.

Kaupleja suhtles ka OÜ-ga Flameko, kes tegeleb Audide hooldusega ja nende hinnangul ei ole võimalik, et lekkiva mootoriga Audi sõiduk laseb sõita rohkem kui pool aastat, enne kui märgutuli põlema hakkab. OÜ Flameko hinnangul oleks pidanud hooldust teostav ettevõtte suutma tuvastada 90 000 km hoolduse käigus lekke, kui see oleks sõidukil olemas olnud müügihetkel, kuna lekke ulatus oleks olnud sellise kilometraaži läbimisel visuaalselt tuvastatav.

Flameko OÜ esindaja võttis ühendust samuti Audi ametliku Tallinna esinduse (Reval Auto Esindused OÜ) garantiiosakonnaga, kes kinnitas, et Audi ei lase nii pikalt lekkiva mootoriga sõita, enne kui mootori tuli põlema hakkab, sest elektrimootor sisaldab suures koguses elektroonikat, mis vedeliku toimetel läheb lühisesse ja annab veateate. OÜ Flameko kogemuse kohaselt on esinenud jahutusvedeliku lekkeid ja siis annab elektroonika veateate.

Samuti vastas Reval Auto Esindused OÜ kauplejale, et jahutusvedeliku lekkeid on ette tulnud korduvalt ja need omakorda põhjustavad mootori rikke. Kaupleja arvates toetab ka avalik info, et tegemist on mudeliga, mille ostmisel peab arvestama kõrgemate hoolduskulude ja võimaliku mootoririkkega, sest rikked mootoritega on sagedased. Põhjuseks on tihendite lekkes ja neid tuleks regulaarselt kontrollida ja vajadusel vahetada.

Kaupleja vastuse kohaselt müügi hetkel lekkeid ei olnud ega põlenud ka hoiatustuled.

Raske on tuvastada, kas lekke põhjuseks on lekkiv tihend või korpuse purunemine ja lisaks on väga keeruline on tuvastada lekke põhjustanud sündmuse täpset ajahetke. Samas olid spetsialistide arvamused, et ei ole võimalik, et elektrimootoriga sai 23 000 km lekkega sõita, enne kui sellest veateatega märku andis.

Kaupleja viis läbi tavapärase sõiduki kontrolli, mille käigus leket ei tuvastatud ja väga ebatõenäolise võimaliku mikrolekke tuvastamiseks oleks mootor tulnud demonteerida, mis kindlasti ei ole tavapärase kontrolli osa ja mida ei saa kauplejalt mõistlikult eeldada.

Forss OÜ poolt esitatud hinnang, et probleem on pikaajaline, on hinnang. Ei saa väita, et Tarbija poolt esitatud probleem õlilekke ja metallipuru esinemise kohta elektrimootoris ei tekkinud tarbija valduses olles, viimase 25 000 km jooksul.

Tegemist on kasutatud autoga, millel esineb normaalne kulumine ja sõidukit kasutati 25 000 km murevabalt, enne kui kirjeldatud probleem avaldus. Kaupleja rikke tekkimises omapoolset süüd ei näe ja tarbija poolt esile toodud puudused vastavad sõiduki tavapärasele kulumisele ja eale, mis

võivad kasutuse käigus avalduda ning et arvestades sõiduki vanust ja läbisõitu

Hiljem täiendas kaupleja, et Audi annab elektrimootoritele garantii kuni 4 aastat või 80 000 km, juhul, kui sõidukit hooldatakse tehase ettekirjutuste järgi. Kaupleja suhtles sõiduki müüjaga Saksamaal, kust sõiduk oli ostetud ning ka nende kinnitusel oli sõiduk kontrollitud ja vigadeta. Audi esindusel Saksamaal puudub samuti konkreetne tõend sõiduki korrasoleku kohta, kuna see ei ole automüügis tavapraktika. Autod kontrollitakse alati üle, kuid selle kohta ei vormistada akti, vaid leitud puudused kõrvaldatakse või antakse tarbijale teada.

Kui sõidukile on 90 000 km hooldus tegemata, viitab see tootjapoolse hooldus- ja kontrollvälba ületamist, mis viitab hooletule sõiduki kasutamisele. Tootjapoolne hooldusvälp on 30 000 km ja selle käigus on ette nähtud jahutusvedeliku reservuaaride ja kontrollavade ülevaatus, tuvastamaks lekkeid mootorisse. See on Audi tehase poolt ettenähtud kontroll, välistamaks mootorite riknemist lekete tõttu. Kui leke aegsasti avastada, on võimalik lekke põhjuseks olevad detailid vahetada ja mootori riknemist vältida - see on Audi inseneride poolt disainitud ja ettekirjutatud lahendus, mitte kaupleja arvamus või väide.

Tarbija kohustus on sõidukit nõuetekohaselt hooldada ja kontrollida, et vältida lekete liiga hilist tuvastamist. Kui tarbija tegi nõuetekohase 90 000 km hoolduse ja lekkeid ei tuvastatud, siis see on piisavaks tõendiks, et lekkeid müügihetkel ei esinenud. Kui tarbija ei teostanud 90 000 km hooldust, siis on tarbija rikkunud tootjapoolseid ettekirjutusi sõiduki hooldamiseks ja kontrolliks, mis omakorda halvendavad sõiduki seisukorda ja ei võimalda lekkeid õigeaegselt tuvastada ning väheste kuludega kõrvaldada.

Elektrimootori puhul on tegemist kinnise süsteemiga ja lisadefekteerimine kaupleja poolt ei anna lisainformatsiooni, mis hetkel leke täpselt tekkis. Reval Auto Esindused OÜs on varasema kogemuse põhjal väitnud, et elektroonikat täis elektrimootor ei saa lekete korral üle poole aasta selliselt sõita, et ei annaks veateadet. Hetkel ei ole otstarbekas tellida tuhandeid eurosid maksev defekteerimine, mis ei aita tõendada, mis hetkel leke tekkis. Lisaks on sellise läbisõidu juures võimalikud nii jahutusvedeliku kui õlilekked, seda nii sisepelemismootoriga kui elektrisõidukite puhul. Lekkeid ei tähenda olemuslikult müügilepingule mittevastavust, need on sellise vanuse ja läbisõiduga autode puhul ootuspärased.

Kaupleja on valmis tarbijat nõu ja kogemustega aitama, leidmaks võimalikult kuluefektiivne lahendus sõiduki remondiks.

Komisjoni põhjendus:

Pooled on sõlminud asja (kasutatud sõiduauto) müügilepingu.

10-kuud pärast auto valduse üleandmist tarbijale ilmnes sõiduki moororirike. Selgus, et vahetamist vajab üks elektrimootor ja selles oli õli, rauapuru ja metallitükk.

Avaldaja viitab VÕS § 218 lg 2², mis sätestab, et tarbijalemüügi puhul eeldatakse, et ühe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest ilmnenu lepingutingimustele mittevastavus oli olemas asja üleandmise ajal, kui selline eeldus ei ole vastuolus asja või puuduse olemusega.

Tarbijale müüdud sõiduki valmistusaasta oli 2019 ja seda kasutati 10 kuud enne kui sõiduki automaatne süsteem teavitas, et tekkinud on mootoriviga. Seejärel avastati, et mootoris on lekkinud õli, seal on metallipuru ja metallitükk.

VÕS § 100 alusel, kui võlgnik on kohustust rikkunud, võib võlausaldaja VÕS § 101 lg 1 alusel kohaldada õiguskaitsevahendeid. Puudustega asja müügi puhul ei ole tähtsust, kas müüja rikkumine on vabandata VÕS § 103 mõttes.

Müüja vastutab müüdud asja puuduse eest, kui on täidetud järgmised tingimused:

- 1) puudus oli olemas riisiko ülemineku ajal ostjale (VÕS § 218 lg 1),
- 2) puudus ei tulenenud ostjast (VÕS § 101 lg 3),
- 3) ostja ei teadnud lepingu sõlmimise ajal puudusest (VÕS § 218 lg 4),
- 4) sõlmitud ei ole müüja vastutust piiravat kokkulepet (VÕS § 221 lg 2) ning
- 5) ostja on teatanud puudusest müüjale mõistliku aja jooksul pärast seda, kui ta puudusest teada sai või pidi teada saama.

Antud juhul on vaidlus selle üle, kas puudus esines riisiko ülemineku ajal ostjale. Arvestades rikke iseloomu ja selle tuvastamise asjaolusid ei saa seda eeldada. Vajalik on välja selgitada rikke täpsem tekkimise dünaamika ja aeg – seda ei ole pooled tõendanud. Hinnata tuleb rikke ilmnemise ja tuvastamise asjaolusid.

Vaidlus puudub selles, et riket ei põhjustanud ostja. Tähelepanu väärib asjaolu, et vaatamata mootorist leitud metallipurule jätkati selle kasutamist 2000 kilomeetri läbisõiduks. See võib mootorile põhjustada täiendava kahju. Seega võib kahju ulatus olla seotud avaldaja tegevusega.

Ostjale ei olnud puudus esitatu põhjal teada, poolte vastutuse piirangu kohta kokkuleppeid ei ole, puudusest teatati kohase aja jooksul.

VÕS § 217 lg 1 alusel peab ostjale üleantav asi vastama mh kvaliteedi osas lepingutingimustele. Seejuures ei vasta asi VÕS § 217 lg 2 p-de 1 ja 2 järgi lepingutingimustele mh juhul, kui asjal ei ole kokkulepitud omadusi.

Esitatud asjaolude kohaselt ei viita miski sellele, et sõidukil oli puudus selle valduse üleandmise ajal avaldajale. Arvestades, et sõiduki mootorist leiti metallitükk ja metallipuru ning õlileke, on tegemist tehnilise probleemiga, mis on tekkinud auto kasutamise käigus. Oluline on ka see, at antud rikke kohta annab hoiatuse sõiduki automaatne teavitussüsteem, selle olemasolu ja antud teavitus kinnitab pigem seda, et tehniline probleem tekkis pärast sõiduki avaldajale üleandmist ja sõiduki kasutamise käigus.

Mootoririkke niinimetatud algset põhjust ei ole esitatud ega tõendatud. Tõendeid selle kohta, et sõiduki puudus esines sõiduki valduse üleandmise ajal, ei ole. Eeltoodu põhjal ei saa VÕS § 218 lg 2² alusel eeldada, et rike esines sõiduki valduse avaldajale loovutamise ajal. Esitatud asjaolude põhjal tekkis rike pärast sõiduki valduse loovutamist avaldajale.

Avaldaja on esitanud väite, et antud sõiduki elektrimootor peaks töötama umbes 300 tuhat kilomeetrit ja, et kuna elektrimootorit ei saa auto kasutaja mõjutada, siis pidi rike esinema juba enne sõiduki valduse loovutamist. Sõidukite ja mistahes muude seadmetega seotud riisiko on muuhulgas, et need kuluvad kasutamisel ja see võib põhjustada rikkeid ja vajaduse mõni seade remontida või vahetada. Tekkinud tehniline rike ei ole esitatu põhjal sõiduki valmistusviga. Rike fikseeriti umbes 10 kuud pärast sõiduki valduse üleandmist. Mootorist leitud metallitükk ja metallipuru viitavad mootorist mingi osa eraldumisele, selle tulemusena hõõrdumisel metallipuru tekkimisele ning hõõrdumise või temperatuuri mõjul lekke tekkimine ei ole ilmselt väga pikaajaline protsess.

Esitatu kohaselt ei olnud sõiduki valduse loovutamise ajal sõidukil tehnilist riket, mis tuvastati 10-kuud hiljem ja kaupljal puudub sellega seonduv vastutus.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Alar Urm

/allkirjastatud digitaalselt/